

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 244/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Jarmočná 2264/3, Šaľa, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tost 22/2024 z 29. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tost 22/2024 z 29. januára 2025. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ako aj vrátiť mu vec na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok č. k. PK-2T/12/2012-2809 z 25. septembra 2012 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1To/10/2012 z 3. apríla 2013 právoplatne odsúdený za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy formou účasti na trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a ochranným dohľadom na 3 roky. Po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych prostriedkov nápravy podal sťažovateľ proti už uvedeným rozhodnutiam, ako aj proti príslušnému konaniu sťažnosť na Európskom súde pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá bola prejednaná pod č. sťažnosti 28081/19 a 29664/19. Rozsudkom z 15. decembra 2022 ESLP okrem iného rozhodol, že došlo k porušeniu sťažovateľových práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru.

Predmetný rozsudok ESLP z 15. decembra 2022 nadobudol právoplatnosť 15. marca 2023 v súlade s čl. 44 ods. 2 dohovoru a ESLP sťažovateľovi nepriznal zadost'učinenie za nemajetkovú ujmu v peniazoch, ale usúdil, že konštatovanie porušenia jeho práv samo osebe predstavuje dostatočné spravodlivé zadost'učinenie za utrpenú nemajetkovú ujmu. Sťažovateľ 30. marca 2023 podal návrh na obnovu konania, ktorá bola povolená uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 3Nt/1/2023 z 24. augusta 2023 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tost/26/2023 zo 4. októbra 2023, ktorým bola zamietnutá sťažnosť prokurátora. Po povolení obnovy konania nariadil špecializovaný súd termín hlavného pojednávania na 18. apríl 2024, na ktorom vyhlásil, že vykoná hlavné pojednávanie odznova a následne s poukazom na § 567t ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku odmietol obžalobu prokurátora č. k. VII/2Gv21/10-214 z 19. apríla 2012 a vec vrátil prokurátorovi, pretože obžaloba nespĺňala náležitosti podľa § 235 Trestného poriadku. Proti predmetnému rozhodnutiu podal prokurátor sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že zrušil uznesenie špecializovaného súdu z 18. apríla 2024 a vyslovil, že obžaloba prokurátora z 19. apríla 2012 spĺňa zákonné náležitosti podľa § 235 Trestného poriadku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ poukázal na znenie § 567t, § 244 ods. 1 písm. h), § 10 ods. 24, § 33a ods. 8 a § 235 písm. e) Trestného poriadku, pričom práve s ohľadom na tieto zákonné ustanovenia špecializovaný súd konštatoval, že prokurátor v zákonnej 10-dňovej lehote neoznámil súdu všetky benefity, ktoré boli poskytnuté spolupracujúcim osobám, konkrétne svedkovi [REDAKOVANÉ] a spoluobžalovanému [REDAKOVANÉ]. Z tohto dôvodu špecializovaný súd odmietol obžalobu a vrátil ju prokurátorovi pretože nespĺňala zákonné náležitosti podľa § 235 Trestného poriadku.

4. Vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] špecializovaný súd uviedol, že z trestného spisu, ako aj zo záverečného návrhu prokurátora na pojednávaní 18. apríla 2024 získal indicie o možnej spolupráci spoluobvineného [REDAKOVANÉ], avšak o týchto skutočnostiach nenašiel zmienku v oznámení prokurátora o benefitoch, i keď podľa § 33a ods. 8 Trestného poriadku prokurátor je povinný oznámiť všetky benefity, ktoré boli sľúbené alebo poskytnuté spolupracujúcim osobám (t. j. svedkom a obžalovaným).

5. Okrem toho špecializovaný súd zaznamenal, že svedok [REDAKOVANÉ] mal podľa obžaloby mesiac pred vraždou [REDAKOVANÉ] 23. februára 2010 zohnať a odovzdať obžalovanému [REDAKOVANÉ] samopal vz. 58V s výrobným číslom 57621n a štyrmi nabitými zásobníkmi, aj keď tento skutok svedka [REDAKOVANÉ] vykazuje znaky zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, 5 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1, 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona a za tieto trestné činy mu orgány činné v trestnom konaní nevzniesli obvinenie, resp. prokurátor neoznámil skutočnosti, ktoré by s trestným stíhaním tohto svedka za uvedený skutok súviseli.

6. Sťažovateľ vyčítal napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, že ak na jednej strane potvrdilo, že prokurátor nesplnil svoju povinnosť riadne a včas (v lehote 10 dní od účinnosti novely Trestného poriadku č. 40/2024 Z. z., ako to stanovuje § 567t Trestného poriadku) predložiť zoznam benefitov

poskytnutých spolupracujúcim osobám, potom podľa jeho názoru muselo aj obligatórne potvrdiť odmietnutie obžaloby prvostupňovým súdom. Sťažovateľ ešte zdôraznil, že 10-dňová lehota podľa § 567t Trestného poriadku je prekuzívna, preto ak najvyšší súd v predmetnej situácii nepotvrdil odmietnutie obžaloby, postupoval *contra legem*, a teda porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie. Zároveň sťažovateľ poukázal aj to, že podľa jeho názoru došlo napadnutým uznesením najvyššieho súdu k zvýhodneniu prokurátora a jeho obžaloby oproti postaveniu sťažovateľa, a teda narušeniu rovnoprávneho postavenia sťažovateľa ako obžalovaného a prokurátora v neprospech sťažovateľa. A to z dôvodu, že najvyšší súd napriek riadnemu nespĺneniu obligatórnej povinnosti prokurátora doplniť obžalobu a oznámiť súdu všetky benefity poskytnuté svedkovi a spoluobžalovanému umožnil prokurátorovi v lehote po 10 dňoch doplniť obžalobu o oznámenie benefitov v rámci hlavného pojednávania a zhojiť tak prípadné nedostatky, ktoré sú a boli v čase rozhodovania najvyššieho súdu evidentné.

7. Z už uvedených dôvodov považoval sťažovateľ napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu za zmätočné, arbitrárne a nedostatočne odôvodnené. Nedostatočnú odôvodnenosť pritom podčiarkol sťažovateľ aj tvrdením, že najvyšší súd nevysvetlil, prečo v predmetnom prípade nebolo možné odmietnuť obžalobu a vrátiť vec do prípravného konania, hoci sa vec nachádzala iba v štádiu na začiatku hlavného pojednávania.

8. Sťažovateľ na záver svojej ústavnej sťažnosti zdôraznil, že podanie tejto ústavnej sťažnosti iba proti procesnému rozhodnutiu najvyššieho súdu považoval za prípustné, pretože jeho námietky sú relevantné iba v bezprostrednej časovej súvislosti s rozhodovaním súdu o prijatí alebo neprijatí obžaloby, a teda následok – odmietnutie obžaloby už nebude môcť nastať v neskoršom štádiu hlavného pojednávania v rámci predmetného trestného konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

10. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Najvyšší súd v napadnutom uznesení bližšie objasnil okolnosti týkajúce sa benefitov spolupracujúcich osôb v predmetnom trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi. Vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] uviedol, že tomu bolo po schválení dohody o vine a treste rozsudkom špecializovaného súdu zo 14. júna 2022 v konaní vedenom pod sp. zn. 14T/6/2022 upustené od uloženia súhrnného trestu odňatia slobody vzhľadom na predchádzajúce odsúdenie špecializovaným súdom v konaní pod sp. zn. PK-2T/12/2012. Vzhľadom na to, že rozsudok špecializovaného súdu sp. zn. 14T/6/2022 zo 14. júna 2022 bol zrušený uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 3Nt/1/2023 z 24. augusta 2023 ako nadväzujúcim rozhodnutím k zrušenému rozsudku špecializovaného súdu sp. zn. PK-2T/12/2012, špecializovaný súd považoval opomenutie orgánov činných v trestnom konaní konať proti [REDAKOVANÉ] za benefit,

ktorý nebol uvedený v zázname o poskytnutých benefitoch. Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ale v sťažnosti uviedol, že príslušnému prokurátorovi (inému ako prokurátorovi v napadnutom konaní, pozn.) dosiaľ nebol vrátený spis vo veci vedenej pod sp. zn. 14T/6/2022, aby mohol konať po zrušení výroku o treste vo vzťahu k [REDAKOVANÉ].

12. Vo vzťahu k [REDAKOVANÉ] a potenciálnemu trestnému stíhaniu za zadováženie zbrane a munície ku skutku úkladnej vraždy [REDAKOVANÉ] najvyšší súd zistil, že už v čase vedenia pôvodného hlavného pojednávania bolo vedené samostatné konanie vo veci neznáameho páchatel'a vo vzťahu k osobe, ktorá mala byť šoférom pri predmetnom skutku úkladnej vraždy (naposledy bol spis označený na Národnej kriminálnej agentúre, Prezídiu Policajného zboru, odbore Západ ČVS: PPZ-232/NKA-ZA2-2019), pričom v súčasnosti na základe výpovedí [REDAKOVANÉ] bude nevyhnutné pokračovať v trestnom konaní, prípadne v ňom riešiť aj stíhanie [REDAKOVANÉ], o čom je stále možné informovať súd v zmysle § 567t ods. 1 prvej vety Trestného poriadku, najneskôr však v primeranom predstihu pred právoplatným ukončením trestného stíhania, a zároveň reflektovať aj na tvrdenia [REDAKOVANÉ], že bol šoférom, a nie strelcom (úplne rovnako ako pri úkladnej vražde [REDAKOVANÉ]).

13. Vzhľadom na už uvedené okolnosti najvyšší súd v napadnutom uznesení zdôraznil, že prechodné ustanovenie § 567t Trestného poriadku vyžaduje „zosúladenie“ s § 33a Trestného poriadku v už skôr začatom a právoplatne neskončenom konaní, najneskôr v primeranom predstihu pred právoplatným ukončením trestného stíhania. Zjednodušene povedané, nedostatok obsahových náležitostí záznamu o spolupráci podľa § 33a ods. 2 Trestného poriadku môže prokurátor ešte doplniť, ako už najvyšší súd opakovane konštatoval, najneskôr v primeranom predstihu pred právoplatným ukončením trestného stíhania.

14. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu. Ústavný súd zároveň súhlasí so záverom najvyššieho súdu, že už uvedené okolnosti objasňujúce, prečo mohol prvostupňový súd bez vedomosti o nich vnímať zoznam poskytnutých benefitov spolupracujúcim osobám za nedostatočný, nepredstavujú v konečnom dôsledku podklad, na základe ktorého mala byť príslušná obžaloba prokurátora z 19. apríla 2012 odmietnutá.

15. K samotnej sťažnostnej argumentácii sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že táto dôsledne nekorešponduje so závermi najvyššieho súdu ani s úplným znením príslušných ustanovení Trestného poriadku. Najvyšší súd totiž v napadnutom uznesení neuviedol, že prokurátor nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas (ako dôvodil sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti, pozn.), iba uznal, že zoznam benefitov, ako bol predložený prvostupňovému súdu, nespĺňal plnohodnotne obsahové náležitosti, no uviedol pritom konkrétne okolnosti, ktoré to spôsobili, ako aj odkaz na právnu úpravu (a jej výklad), na základe ktorej to nepredstavovalo relevantný podklad na odmietnutie obžaloby. Ústavný súd sa rovnako nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že 10-dňová lehota v § 567t Trestného poriadku je prekluzívna. Preklúziu je možné

považovať za inštitút civilného práva a vo všeobecnosti predstavuje zánik práva v súvislosti s plynutím času. V kontexte sťažovateľovej veci ale nie je vôbec zrejmé, aké „právo“ malo zaniknúť v súvislosti s predmetnou 10-dňovou lehotou. Ústavný súd pripomína, že orgány činné v trestnom konaní majú povinnosť stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedia, a aj po odmietnutí obžaloby súdom ju prokurátor môže podať znova. Z tohto dôvodu aj keby najvyšší súd rozhodol podľa predstáv sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o odmietnutí obžaloby, príslušný prokurátor by po doplnení zoznamu benefitov (ako to prakticky urobil aj vo svojej sťažnosti proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, pozn.) znova musel podať obžalobu na sťažovateľa. Výsledok by bol teda rovnaký ako po napadnutom uznesení najvyššieho súdu (súdne konanie o obžalobe sťažovateľa), avšak konajúce súdy by postupovali so zbytočným zdržaním, a teda neefektívne. Inými slovami, sťažovateľ sa svojou ústavnou sťažnosťou domáhal, aby konajúce súdy v predmetnom trestnom konaní postupovali neefektívne, čo ale celkom iste nie je obsahom práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd ešte k preklúzii ako civilnému inštitútu dopĺňa, že trestné právo obsahuje inštitúty ako zánik trestnosti, okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu, resp. iné, ktoré sú navrhnuté na špecifické potreby trestného práva, preto všeobecné námietky o preklúzii vo vzťahu k zákonným lehotám v Trestnom poriadku nie sú relevantné.

16. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu teda ústavný súd vzhľadom na už uvedené závery nemohol považovať za arbitrárne alebo nedostatočne odôvodnené. Najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným spôsobom vysvetlil, prečo obžaloba prokurátora z 19. apríla 2012 spĺňa zákonné náležitosti podľa § 235 Trestného poriadku, čo logicky vylučuje potrebu vysvetľovania, prečo ju nebolo možné odmietnuť (čo namietal sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti, pozn.). Efektívny postup konajúcich súdov zároveň nie je spôsobilý zvýhodniť stranu obžaloby pred stranou obhajoby, hoci snaha obhajoby o obštrukcie v trestnom konaní je pochopiteľná. A napokon sťažnostná argumentácia sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti nemala žiadnu ústavnoprávnu relevanciu vo vzťahu k označeným článkom ústavy a dohovoru, keďže v konečnom dôsledku pochybenie pri koncipovaní zoznamu benefitov spolupracujúcich osôb bolo v priebehu konania *de facto* odstránené.

17. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

18. Na základe už uvedených záverov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu